

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13050,Amnestie.html>
19.05.2024, 05:27

Amnestie

"Amnestie", w l. 1976-1989 władze PRL 5-krotnie stosowały amnestię wobec więźniów politycznych.

"Akt łaski", pierwsza amnestia wobec skazanych uczestników tzw. wydarzeń czerwcowych 1976. 3 II 1977 Rada Państwa, na wniosek I sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka, zaleciła Komisji Łaskawień, prokuraturze i organom wymiaru sprawiedliwości przygotowanie wniosków o darowanie kary, jej skrócenie lub warunkowe zawieszenie i przerwanie odbywania kary wobec tych skazanych w związku z wydarzeniami Czerwca '76, którzy okazali skruchę i rokują nadzieję, że nie wejdą ponownie na drogę przestępstwa. W ciągu kilku tygodni większość skazanych opuściła więzienia. Spośród 58 osób, które przebywały w więzieniach w I 1977, na początku V 1977 pozostało 5.

"Dekret amnestyjny z 19 VII 1977" w związku ze świętem 22 VII. Na jego mocy na wolność wyszło 5 więzionych jeszcze robotników, skazanych za udział w tzw. wydarzeniach czerwcowych 1976: Czesław Chomicki, Adam Łukowski, Marek Majewski, Waclaw Skrzypek i Zygmunt Zabrowski oraz 10 spośród 11 aresztowanych w V 1977 członków i współpracowników KOR (Jan Józef Lipski został zwolniony wcześniej z powodów zdrowotnych): Wojciech Arkuszewski, Seweryn Blumsztajn, Mirosław Chojecki, Jacek Kuroń, Jan Lityński, Antoni Macierewicz, Adam Michnik, Piotr Naimski, Hanna Ostrowska i Wojciech Ostrowski. Wszyscy opuścili więzienia 23 VII 1977.

"Ustawa z dnia 21 VII 1983 o amnestii" uchwalona przez Sejm PRL wraz ze zniesieniem stanu wojennego. Odnosiła się do przestępstw popełnionych przed dniem zniesienia stanu wojennego przeciwko porządkowi prawnemu stanu wojennego, związanych z militaryzacją, z powodów politycznych albo w związku ze strajkiem lub akcją

protestacyjną, występów popełnionych przy przeciwdziałaniu strajkom lub akcjom protestacyjnym albo innym zbiorowym naruszeniom bezpieczeństwa i porządku publicznego z powodów politycznych oraz do przestępstw nieumyślnych, z wyjątkiem popełnionych w stanie nietrzeźwości. Na mocy amnestii prawomocne wyroki pozbawienia wolności do lat 3 zostały anulowane, wyższe zaś złagodzone o połowę. Amnestia obejmowała również osoby, którym nie postawiono zarzutu popełnienia przestępstwa, a które naruszyły przepisy stanu wojennego i dobrowolnie zgłosiły się do organów ścigania do 31 X 1983. Do końca 1983 ujawniło się ponad 700 osób; 553 osoby zwolniono z aresztów i więzień, ok. 100 osobom złagodzone kary, umorzono postępowania wobec ok. 800 osób, 1100 osobom darowano wykroczenia.

"Ustawa z dnia 21 VII 1984 o amnestii" uchwalona przez Sejm PRL z okazji jubileuszu 40-lecia PRL. Odnosiła się do przestępstw popełnionych przed 21 VII 1984 przeciwko porządkowi stanu wojennego, związanych z militaryzacją, z powodów politycznych albo w związku ze strajkiem lub akcją protestacyjną. Na mocy amnestii darowano orzeczone prawomocnie kary pozbawienia i ograniczenia wolności, wykonaniu podlegały natomiast zasądzone prawomocnie grzywny, odszkodowania i koszty sądowe. Amnestia obejmowała również osoby, którym nie postawiono zarzutu popełnienia przestępstwa, a które naruszyły obowiązujące prawo i dobrowolnie zgłosiły się do organów ścigania do 31 XII 1984. Do 15 IX 1984 skorzystało z amnestii (darowanie lub zmniejszenie kary, zwolnienie z aresztu itp.) 1916 więźniów politycznych (w tym 630 skazanych wyszło na wolność) i 319 913 kryminalnych (także objętych amnestią). Do końca 1984 ujawniło się 805 „przestępców” politycznych oraz 69 715 kryminalnych.

"Ustawa z dnia 17 VII 1986 o szczególnym postępowaniu wobec sprawców niektórych przestępstw". Odnosiła się do przestępstw popełnionych przed 17 VII 1986 przeciwko państwu i porządkowi publicznemu. Darowane zostały orzeczone prawomocnie kary zasadnicze, dodatkowe, także nieściągnięte grzywny, opłaty oraz koszty sądowe. Amnestia obejmowała również osoby, którym nie postawiono zarzutu

popęlnienia przestępstwa, a które naruszyły obowiązujące prawo i dobrowolnie zgłosiły się do organów ścigania do 31 XII 1986. Do 15 IX 1986 więzienia i areszty opuściło 225 działaczy opozycji.

Grzegorz Waligóra

[Region Polska](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następnny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)